

1. Kaupunginvaltuusto

sopiviksi ja jo talvikaudeksi 1970/71 kunnostamaan Roihuvuoren kansakoulun läheisyydessä olevan rinteen tätä tarkoitusta varten. Urheilu- ja ulkoilulautakunta oli yhtynyt aloitteessa tehtyihin ehdotuksiin. Kaupungin alueella oli tällä hetkellä raivattuja ja valaistuja pujottelurinteitä Herttoniemessä, Pihlajamäessä, Meilahdessa ja Taivaskalliolla. Näiden mäkien vilkas käyttö osoitti tämän urheilumuodon suosion ja uusien pujottelurinteiden tarpeellisuuden. Lautakunta oli jo v:n 1967 talousarviossa esittänyt määrärahaa Roihuvuoren kansakoulun vieressä olevan mäen raivaamiseen pujottelurinteeksi. Työn alustava kustannusarvio oli 12 000 mk. Kiinteistölautakunta ilmoitti, että Roihuvuoren pujottelurinne oli tarkoitus raivata Sahaajakadun itäpuolelle Herttoniemen teollisuuskorttelin n:o 43071 ja Roihuvuoren kansakoulun väliseen maastoon, joka oli varattu puistoalueeksi. Pujottelusta oli tullut yleinen muotiharrastus. Joitakin vuosia sitten oli

nuorison keskuudessa samanlaisena harrastuksena hyppyrimäestä laskeminen. Helsingissä on 14 hyppyrimäkeä, jotka kahta lukuun ottamatta ovat miltei käyttämättä harrastuksen vähennyttyä. Hyppyrimäkien rinteitä voitaneenkin käyttää lasten pujotteluharrastuksiin. Varsinaiset pujottelurinteet taas vaativat huomattavasti laajempia ja pitempiä mäkiä, joten ne sopivat vain harvoihin maastonkohtiin Helsingissä. Varttuneeman nuorison ja aikuisten pujotteluharrastusta tyydyttämään soveltuisi esim. Paloheinän täyttöalue. Täyttö voitaisiin muotoilla tarkoitukseen soveltuvaksi ja siten käyttää hyödyksi alue, joka muutenkin on paljaana vuosikausia täytön jäljeltä. Koska täyttöpaikoista on puutetta, saattaisi pienehköjen mäkien rakentaminen lasten mäenlasku- ja leikkipaikoiksi olla asiallista niillä asuntoalueilla, joissa ei ole luonnonmäkiä. Valtuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (16.12. 976 §).

6. Yleisiä töitä koskevat asiat

Viranhaltijat. Rakennusviraston puisto-osaston talonmies-lämmittäjän 9. pl:aan kuuluva virka päätettiin muuttaa huoltomiehen viraksi (17.6. 496 §).

Kaupungin virastojen ja laitosten töiden antamisesta yksityisille urakoitsijoille aiheutuvista epäkohdista tekivät vt Laine ym. välikysymyksen 4.2.1970. Välikysymyksessä tiedusteltiin, onko kaupunginhallitus tietoinen siitä, että kaupungin virastojen ja laitosten töitä on viime vuosina annettu yhä enemmän yksityisille urakoitsijoille ja siten aiheutettu monenlaista haittaa kaupungin palveluksessa oleville sekä laitosten ja virastojen kehittämiselle, ja jos on, niin mihin toimenpiteisiin kaupunginhallitus on ryhtynyt tai aikoo ryhtyä tämän vahingollisen epäkohdan korjaamiseksi? Yleisten töiden lautakunta mainitsi, että työt ovat yleensä jakaantuneet vuosit-

tain siten, että rakennetuista kuutiometri-määristä noin puolet on tehty urakoitsijatyönä ja toinen puoli omana työnä. Talorakennusosaston omana työnä suoritetuissa töissä on kuitenkin jouduttu turvautumaan urakoitsijaliikkeisiin esim. LVI-, sähkö- ja maalaustöiden osalta, koska rakennusvirastolla ei ole näihin töihin tarvittavaa ammattitaitoista työvoimaa. Se että rakennusvirastossa on käytetty ammattitaitoista työvoimaa vähemmän ammattitaitoa vaativissa töissä, on johtunut siitä, ettei omia töitä aina voida synkronisoida siten, että ammattitaitoinen työntekijä heti jonkun työn päätyttyä voitaisiin siirtää omaa ammattiaan vastaavaan työhön. Tähän vaikuttaa mm. se, että rakennuspiirustukset ja -luvut kiertävät valtion ja kuntien hallintoelimissä oletettua kauemmin. Työntekijäin palkat on tällaisissa

tapauksissa aina maksettu voimassa olevan työehtosopimuksen mukaisesti. Lautakunta katsoi, ettei väite urakoitsijoiden enenevästä käytöstä pitänyt talorakennustöiden osalta paikkaansa. Katurakennustöistä on yleensä kaikki jätevedenpuhdistuslaitos- ja sillanrakennustyöt annettu niiden erikoisluonteen vuoksi urakalla tehtäviksi. 15.1.1970 oli katurakennusosaston oman työvoiman määrä 887, kun osaston urakalla tehtävissä töissä oli 452 työntekijää. Vuonna 1969 olivat vastaavat luvut 950 ja 685. Luvut osoittavat, että urakoitsijain osuus on pienentynyt. Puhtaanapito-osasto on v. 1968 siirtynyt kiinteistökohtaiseen hinnoitteluun, minkä jälkeen, kun myös omakotitalojen omistajat siirtyivät järjestetyn jätehuollon piiriin, puhtaanapito-osaston asiakasmäärä on kokonaisuutena noussut. Rakennustoiminnassa tarvittavien koneiden osalta huomautettiin, että yleensä on pyritty sijoittamaan ensin kaupungin omat työkoneet ja vasta sen jälkeen vuokrataan vierasta konekalustoa. Se että kaupungin työmailla ajoittain oli runsaastikin vuokrattuja koneita, oli aiheutunut suurista työtömyystyömaista, joiden aiheuttamaa lyhytaikaista tarvetta varten ei koneita ollut voitu ostaa. Lautakunta totesi, ettei rakennusviraston töissä viime aikoina ole yksityisten urakoitsijain käyttö lisääntynyt, mutta ettei oman rakentamisen epätaloudellisuuden ole voitu kiinnittää riittävä huomiota. Lautakunnan kaksi jäsentä olivat esittäneet erivän mielipiteensä.

Satamalautakunnan ilmoituksen mukaan satamalaitos on teettänyt omalla työvoimallaan sen toimintapiiriin kuuluvat tie- ja vesirakennusalan työt, mutta talorakennusalan työt on teetetty joko urakoitsijoilla tai rakennusviraston työvoimalla. Lautakunta oli ehdottanut tarkastusvaliokunnan asettamista selvittämään ko. kysymystä.

Teollisuuslaitosten lautakunta mainitsi, että taloudellisuuden ohella teollisuuslaitokset ovat oman ja vieraan työn edullisuutta arvostellessaan kiinnittäneet suurta huomiota

paitsi työllisyysnäkökohtiin erityisesti käytövarmuus- ja turvallisuuskysymyksiin, tämän vuoksi laitosten käyttötehtävät hoidetaan omalla henkilökunnalla. Eräissä tapauksissa on kuitenkin katsottu perustelluksi siirtää joitakin tehtäviä ulkopuolisten suorittaviksi. Laitosten tiedossa ei myöskään ollut ainoatakaan tapausta, jossa vakinainen työntekijä olisi irtisanottu sen johdosta, että hänen tekemänsä työ olisi annettu ulkopuoliselle.

Vesilaitos totesi teettäneensä aina vesijohdojen asennustyöt omalla työvoimalla, joita oli n. 120 henkilöä. Johtotöihin liittyvät maarakennustyöt oli lähes kokonaan teetetty katurakennusosaston toimesta. Eräät maarakennustyöt, jotka eivät liity viemäri-eivätkä katutöihin, oli annettu yksityisille rakennusurakoitsijoille, jos katurakennusosasto ei ollut voinut niitä suorittaa.

Kaasulaitoksen ilmoituksen mukaan ovat sen ulkopuolisille urakoitsijoille suorittamat korvaukset v:sta 1964 lähtien joka vuosi pienentyneet. Ulkopuolisia urakoitsijoita käytetään kuitenkin esim. kaivutöissä. Laitos on v:sta 1964 lähtien supistanut työvoimaansa vuosittain 6—8 %, mutta tämä on tapahtunut eläkkeelle siirtymisien, kuolemantapausten ja oma-aloitteisten irtisanomisien yhteydessä. Tuotannonmuutoksen tapahtuessa v:n 1971 alussa tullaan työvoimaa supistamaan 170 hengellä.

Sähkölaitoksella oli viime vuosina jossain määrin tapahtunut tehtävien siirtymistä yksityisille yrityksille tai päinvastoin. Vieraiden palvelusten suhteellinen osuus oli 1960-luvulla pikemminkin laskenut kuin noussut. Kaukolämpötoiminnan alkaessa 1950-luvulla hankittiin laitokseen huoltohenkilöstö, jota hiljaisina aikoina käytettiin myös uudisrakennusten lämpökeskustöihin. Kaapelikanavien kaivutyöt ja sähkö- ja kaukolämpöverkon korjaustyöt suoritetaan lähes yksinomaan omalla työvoimalla. Voimalaitoskoneistojen määräaikaishuolloissa vieraan työvoiman käyttö työn kausiluonteisuuden ja

1. Kaupunginvaltuusto

kireän ohjelman takia on taloudellinen välttämättömyys. Lautakunnan kaksi jäsentä olivat jättäneet eriävän mielipiteensä lausunnosta.

Liikennelaitoksen päätehtävä, liikenteen hoito, on viime vuosina lähes yksinomaan suoritettu omalla kalustolla omaa henkilökuntaa käyttäen. Kunnossapito ym. tehtävät on pääasiallisesti hoidettu omalla työvoimalla, mutta jossain määrin on myös käytetty yksityisiä yrityksiä. Töiden teettäminen ulkopuolisilla on pääasiallisesti johtunut taloudellisista tekijöistä, työn tilapäisestä runsaudesta tai erikoistyövoiman tarpeesta.

Kaupunginhallitus totesi, että esillä oleva kysymys on kaupungin kannalta erittäin merkittävä. Vieraiden palvelusten käyttöä puolustaa mm. se, että työelämän jatkuvasti erikoistuessa ilmenee yhä uusia tehtäviä, joihin kaupungin ei kannata palkata omia spesialisteja. Usein tiettyyn toimintaan erikoistunut ulkopuolinen voi kaupunkia paremmin käyttää hyväkseen suurtuotannosta koituvia etuja ja täten tarjota palveluksiaan edullisemmin. Tärkein syy kaupungin töiden teettämiseen ulkopuolisilla on kuitenkin pyrkimys turvata kaupungin palveluksessa olevan henkilökunnan täystyöllisyys. Kaupungin omissa töissä kustannukset usein myös poikkeavat arvioista ja työn valvonta jää puutteelliseksi. Mikäli hankinta- ja urakkasopimukset laaditaan asianmukaisesti voidaan nämä haitat välttää ulkopuolisia käytettäessä. Turvautuminen yksinomaan ulkopuolisiin ei myöskään ole edullista, jollei alalla vallitse todellisia kilpailuolosuhteita. Kaupungin tehtävien jakamisessa itse suoritettaviin ja ulkopuolisilla teettettäviin on pidettävä pääperiaatteena toiminnan taloudellisuutta ja mahdollisimman hyvän palvelun tarjoamista kaupungin asukkaille. Samalla huolehditaan siitä, että kaupungin palveluksessa olevien työllisyys ja edut voidaan turvata. Kaupunginhallitus katsoi, että näitä periaatteita on kaupungin hallinnossa yleensä noudatettu ja ettei välikysymyksen tulisi antaa aihetta toi-

menpiteisiin. Kaupunginvaltuusto merkitsi vastauksen välikysymykseen tiedoksi (18.3. 226 §).

Kadun ja viemärin keskimääräisten rakentamiskustannusten vahvistaminen. Kaupunginvaltuusto totesi kadun ja viemärin keskimääräisten rakentamiskustannusten nousseen niin, että niiden perusteena olevia yksikköhintoja oli vastaavasti tarkistettava. Vuodeksi 1970 vahvistettiin uudet hinnat (1.4. 250 §, 15.4. 282 §, kunn. as. kok. n:o 37).

Työturvallisuuskalusteiden hankkiminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvioon väestönsuojeluyksiköiden varusteiden hankkimista varten merkityn 5 000 mk:n määrärahan työturvallisuuskalusteiden hankkimiseen (18.3. 217 §).

Oulunkylän varastoalue. Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1967 talousarvioon Oulunkylän varaston autotallia, alueen täyttötöitä ja ulkovalaistuksen lisäämistä varten merkitystä määrärahasta enintään 100 000 mk Oulunkylän G-varastorakennuksen lattia-rakenteiden korjaamiseen (2.9. 618 §).

Kadut ja tiet. Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään seuraavia määrärahoja, niiden käyttötarkoitusta osittain muuttaen:

v:n 1967 talousarvioon Pitäjänmäen rautatiealikulutunnelin uusimiseen merkittyä 1 mmk:n suuruista määrärahaa sekä Helsingin-Tuusulan moottoritien rakentamisen johdosta kaupungille kuuluviin töihin merkitystä määrärahasta 700 000 mk kehäreitin rakentamiseen välillä Yhdyskunnantie-Kivikon liittymä (2.9. 619 §); Nuijamiestientietä varten merkitystä määrärahasta 200 000 mk Patolan uuden asuntoalueen katujen rakentamiseen (16.9. 676 §).

Kaupunginvaltuusto päätti antaa tie- ja vesirakennushallitukselle jäljempänä mainittu sen pyytämät lausunnot:

ilmoittaa, ettei kaupungilla ollut huomauttamista Rajatorpan ja Raappavuoren paikal-

listiesuunnitelmien eikä sen suhteen, että Helsingin maalaiskunta määrätään tienpitäjäksi myös kaupungin alueella olevan paikallistien osalta (9.12. 913 §);

ilmoittaa puoltavansa katselmuksen toimittajan ehdotusta Helsingin–Santahaminan maantien päätekohtan vahvistamisesta kilometrilukemalle 4 + 735 (4.2. 91 §); sekä hyväksyvänsä tie- ja vesirakennushallituksen 9.1.1970 päivätyssä kirjeessä mainitut ehdot Herttoniemen–Santahaminan maantien rakentamiselle Laajasalon moottorikaduksi Linnanrakentajantien ja Koirasaarentien välillä (27.5. 378 §);

ilmoittaa katsovansa, että Jakomäen–Mellunkylän paikallistien päätekohta olisi määrättävä kilometrilukemalle 1 + 717, jossa paikallistie ensimmäisen kerran kohtaa asemakaavassa puistoksi merkityn alueen (18.3. 216 §);

ilmoittaa paikallistiejakson Itäinen tie – Saniaistie–Imarretie päätekohtan määräämisestä puoltavansa sitä katselmuksentoimittajan ehdotuksen mukaisesti kilometrilukemalle 0 + 409 (18.3. 215 §);

ilmoittaa puoltavansa Helsingin ohikulkutien osuuden Veromiehenkylä–Tikkurila parantamiseksi laadittua suunnitelmaa sekä myöhemmin rakennettavan Viertolan eritasoliittymän osalta jatkosuunnittelussa käytettäväksi Helsingin seudun tieneuvottelukunnan esittämää yhdistelmävaihtoehtoa ABC; ilmoittaa katsovansa, että Keravanjoen ylittävän Suutarinkylän sillan vierelle olisi järjestettävä jalankulkijoille ja pyöräilijöille tienalitusmahdollisuus sekä ettei tehty muistutus anna aiheutta suunnitelman muuttamiseen; ilmoittaa, ettei kaupungilla ole huomauttamista suunnitelma-asiakirjoihin sisältyvästä ehdotuksesta teiden vastaisen levenämisen ja eritasoliittymien lopullista rakentamista varten varattavien alueiden eikä ehdotettujen suoja-alueiden osalta tai sen suhteen, että Tammiston eritasoliittymän kaakoisneljänneksen sisempi ramppi lakkauteaan yleisenä tienä sekä

1) ettei parannettavan tien alueella ole vahvistettuja asemakaavoja, joita olisi tarpeen muuttaa,

2) ettei kaupunki osallistu ohikulkutien parantamisesta aiheutuviin kustannuksiin eikä paikallistiekustannuksiin yli laissa velvoitetun määrän,

3) että kaupunki osallistuu ohikulkutien ja sen liittymien valaisemiskustannuksiin tie- ja vesirakennushallituksen esittämällä tavalla,

4) että kaupunki suostuu kustannuksellaan purkamaan, siirtämään ja suojaamaan kaupungin omat viemäri-, vesi-, sähkö- ym. johdot, kaapelit ja laitteet sekä

5) ettei kaupunki suostu vastaamaan ohikulkutien ja muiden samanaikaisesti toteutettavien teiden tiealueiden lunastus- ja korvauskustannuksista yli laissa velvoitetun määrän.

Lisäksi valtuusto ilmoitti puoltavansa Helsingin ohikulkutien parantamiseen välillä Veromiehenkylä–Tikkurila liittyvää yksityisten teiden liittymä- ja järjestelysuunnitelmaa ja ilmoitti, ettei suunnitelman käsittämällä alueella ole vahvistettuja asemakaavoja, joita olisi tarpeellista muuttaa sekä ettei kaupunki osallistu suunnitelman mukaisten yksityisten teiden liittymä- ja järjestelykustannuksiin yli laissa velvoitetun määrän (2.9. 585 §, 14.10. 732 §).

Vielä ilmoitettiin, ettei valtuustolla ole huomauttamista Helsingin maalaiskunnan tekemän, Rajatorpan–Myyrämäen–Kaivokse- lan paikallistien rakentamista koskevan aloitteen johdosta (21.1. 49 §).

Samaten kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa puoltavansa tie- ja vesirakennushallituksen toimesta laadittua suunnitelmaa Lahden moottoritien parantamiseksi välillä Koskelantie–Viikki. Samalla kaupunginvaltuusto päätti esittää, että vesilaitoksen esittämät näkökohdat Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksen tieyhteyksistä ja tekniikan mu- seota varten tarvittavasta pysäköintialueesta otettaisiin huomioon jatkosuunnittelussa ja rakentamisessa sekä

1. Kaupunginvaltuusto

1) että se puoltaa tie- ja vesirakennushallituksen lausuntopyynnössä esitettyjä ehdotuksia 1–3,

2) ettei kaupunki osallistu varsinaisen moottoritien parantamisesta aiheutuviin kustannuksiin ja korvauksiin,

3) että kaupunki kustantaa Koskelantien ja Kustaa Vaasan tien rakentamisen katurakennustöinä sekä voi ottaa suunniteltavakseen kaupungin sisäistä liikennettä palvelevat Koskelantien jalankulkutunnelin ja Koskelan katusillan siten, että työt tehdään valtion toimesta kaupungin kustannuksella samanaikaisesti eritasoliittymän rakennustöiden kanssa, kun taas valtion olisi kustannettava Koskelan eritasoliittymän ramppien 2 ja 4 rakentaminen, koska moottoritietä myöhemmin jatkettaessa nämä rampit tulevat samaan asemaan valtion kustantamien ramppien 1 ja 3 kanssa eli välittämään liikennettä moottoritien ja katuverkon välillä,

4) että kaupunki sitoutuu kustannuksellaan purkamaan, siirtämään ja suojaamaan kaupungin omat viemäri-, vesi-, kaasu-, sähkö- ym. johtojen kaapelit ja laitteet vahvistettavan moottoritien tie- ja liikennealueelle jääviltä osilta,

5) että kaupunki suostuu siihen, että tie- ja vesirakennushallituksen toimesta laaditaan maisema- ja istutussuunnitelmat myös tiealueen ulkopuolisille osille, sekä kustantamaan ja hoitamaan liikennealueen ulkopuoliset istutustyöt lukuun ottamatta tienpitoaineen ottopaikkaa, joka tulisi kunnostaa valtion kustannuksella.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa katsovansa, että kunnossapitokustannusten tasaamisesta yleisen tien rajalla olisi sovitettava erikseen kaupunginhallituksen ja tie- ja vesirakennushallituksen kesken (13.5. 346 §). Kaupunginvaltuusto päätti myös ilmoittaa puoltavansa Helsingin–Lahden moottoritien parantamissuunnitelmaan em. välillä liittyvää yksityisten teiden järjestelysuunnitelmaa sekä ilmoittaa, ettei alueella, jolla yksityisten teiden järjestelysuunnitelma

toteutetaan, ole vahvistettua asemakaavaa ja ettei kaupunki osallistu yksityisten teiden järjestelysuunnitelman kustannuksiin sekä esittää, että Hernepellon yksityistie rakennettaisiin siten, että tie voidaan myöhemmin tarvittaessa varustaa kaupungin toimesta kestopäällysteellä (13.5. 347 §).

Viemärit. Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään jäljempänä mainittuja, v:n 1967 talousarvioon kuuluvia määrärahoja seuraavasti: Pukinmäen pumppaamoja varten merkitystä määrärahasta 200 000 mk Patolan uuden asuntoalueen viemärointiin, 50 000 mk Oulunkylän viemäritöiden jatkamiseen (16.9. 676 §) sekä Mellunkylän kokoojaviemäriin ja pumppaamon rakentamiseen merkitystä määrärahasta enintään 450 000 mk Myllypuron omakotialueen viemärointiin (2.9. 620 §).

Jätevesikomitean mietintö. Kaupunginhallitus asetti 30.1.1964 komitean tutkimaan jätevesikysymystä sekä laatimaan esityksen kaupungin jätevesien käsittelyn kehittämisestä ja mahdollisista toimenpiteistä ympäristön vesien saastumisen estämiseksi, jotta niitä voitaisiin edelleenkin käyttää erilaisiin tarpeisiin. Komitean mietintö valmistui 10.3. 1969 ja ehdotettiin siinä seuraavia toimenpiteitä:

1) Biologisten jätevedenpuhdistamoiden rakentamista olisi jatkettava niin, että kaikki jätevedet voidaan tehokkaasti puhdistaa.

2) Puuttuvat kokoojaviemärit olisi rakennettava samanaikaisesti puhdistamoiden kanssa ja yleistä viemäristöä vaille olevat alueet olisi viemäroitävä mahdollisimman pian.

3) Jätevedenpuhdistamoiden toimintaa olisi pyrittävä edelleen tehostamaan.

4) Jätevesien kokoamista ja johtamista tunnelin kautta lähelle avomerta Katajaluodon eteläpuolelle olisi ryhdyttävä kiireellisesti suunnittelemaan yksityiskohtaisesti. Tunnelijärjestelmä olisi suunniteltava niin, että siinä voidaan johtaa myös sekajärjestelmän viemäroinnin ylivuotovesiä ja kesä-

aikana Vantaanjoen vettä. Projektin aika-
taulun olisi mahdollisuuksien mukaan oltava
sellainen, että rakennustyöt voidaan aloittaa
v:ien 1971–1972 aikana sekä että puhdistamoita
voidaan yhdistää tunneliin ehkä Vuosaaren,
Laajasalon ja Lauttasaaren puhdistamoita
lukuun ottamatta, ennen 1970-luvun loppua.
Tunnelijärjestelmän rakentamiseen olisi
varattava v:ien 1970–1979 taloussuunnitelmas-
sa 60 mmk.

5) Kasvisravinteiden nykyistä tehokkaam-
paa poistoa jätevesistä olisi edelleen tutkitta-
va pitäen silmällä erityisesti ko. poistomenet-
elmän käyttöä Vuosaaren, Laajasalon ja
Lauttasaaren puhdistamoissa vaihtoehtoise-
na ratkaisuna tunneliin johtamiselle sekä sen
käyttöä muissa puhdistamoissa ennen tun-
nelijärjestelmän valmistumista.

6) Sekajärjestelmän viemäroinnin ylivuo-
tovesiä ja niiden vaikutusta rantavesiin olisi
tutkittava. Samoin selvitettävä, millä tavoin
kullakin alueella niiden käsittely ja johtami-
nen olisi ratkaistava.

7) Jätevedenpuhdistamoiden lietteenkä-
sittelyä ja -poistamista koskevat kysymykset
olisi selvitettävä sekä ryhdyttävä tarpeelli-
siksi katsottaviin toimenpiteisiin.

8) Liettyneimmät ja ruohottuneimmat mal-
talat vesialueet olisi ruopattava. Eräillä ve-
sistönä merkityksettömillä alueilla saattaa
tulla kysymykseen osittainen täyttämisen-
kin.

9) Helsinkiä ympäröivien lahtien ja meri-
alueiden tutkimuksia olisi jatkettava eräiden
yksityiskohtien selvittämiseksi sekä vesi-
alueiden tilan kehityksen tarkkailemiseksi.

10) Vantaanjoen vesistöalueen viemäroin-
tiä ja vesiensuojelua koskevat kysymykset
olisi pyrittävä hoitamaan ottaen huomioon
kaupungin maa- ja vesialueiden asettamat
vaatimukset.

11) Kaupungin ranta- ja vesialueiden
käyttö olisi järjestettävä ottaen huomioon
veden laadun sekä eri käyttömuotojen aset-
tamat vaatimukset ja rajoitukset. Valtuusto
päätti hyväksyä jätevesikomitean mietin-

nön ja komitean siinä tekemät ehdotukset
Helsingin kaupungin jätevesikysymyksen
periaateratkaisuna, jonka pohjalta vastai-
set yksityiskohtaiset suunnitelmat on laa-
dittava ja saatettava asianomaisten päättä-
vien elinten ratkaistavaksi. Samalla kaupun-
ginvaltuusto hyväksyi seuraavat lisäponnet:

1) Kaupunginvaltuusto kehottaa kaupun-
ginhallitusta viipymättä ryhtymään toimen-
piteisiin Helsingin jätevesien puhdistusmenet-
elmiin kohdistuvan tutkimuksen entisestään
tehostamiseksi;

2) Turhaa viivästymistä välttämällä ryhty-
mään puhdistamaan jätevesiä myöskin ke-
miallisin menetelmin ravinteiden ja muiden
samankaltaisten aineosien poistamiseksi.

3) Hyväksyessään kaupunginhallituksen
esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää,
että kaupunginhallitus pyrkii sekä kotimai-
seen että kansainväliseen aktiiviseen yhteis-
työhön tutkivan, suunnittelevan ja toteutta-
van merensuojelun alalla kaikkien niiden pii-
rien kanssa, joiden voidaan katsoa olevan
vastuussa Itämeren vesien suojelusta.

4) Kaupunginvaltuusto kehottaa kaupun-
ginhallitusta asettamaan pysyvän elimen,
jonka päämääränä on toisaalta tutkia Helsin-
kiä ja sen asukkaita vaarantavia ympäristö-
tekijöitä kokonaisuudessaan ja toisaalta eh-
dottaa toimenpiteitä näiden haittatekijöiden
lieventämiseksi tai poistamiseksi (4.2. 92 §,
khn mtö n:o 1).

Puhdistamot ym. Kaupunginvaltuusto oi-
keutti yleisten töiden lautakunnan käyttä-
mään v:n 1967 talousarvioon Talin puhdistam-
on rakennustöihin merkitystä 1 mmk:n
määrärahasta 150 000 mk puhdistamojen is-
tutustöihin (25.11. 890 §); Pukinmäen pump-
paamo varten merkitystä määrärahasta
200 000 mk Maununnevan pumppaamon ra-
kentamiseen (16.9. 676 §).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi katuraken-
nosaston laatimat Talin puhdistamon kol-
mannen hautamon luonnospiirustukset n:o
8000 III/1a, 1b, 1c sekä 8000 III/2–4 (1.4.
249 §).

1. Kaupunginvaltuusto

Kaatopaikat. Yleisten töiden lautakunnalle myönnettiin oikeus käyttää kertomusvuoden talousarvioon puisto-osaston Vartiokylän tukikohtaa varten merkittyä 100 000 mk:n määrärahaa Vuosaaren kaatopaikan jätteenpolttouunin töiden loppuun suorittamista varten (11.11. 847 §).

Puistot ym. Kaupungin laitosten puutarha-alueiden hoidon keskittämisestä rakennusviraston puisto-osastolle tekivät vt Pekka Vennamo ym. aloitteen 26.2.1969. Aloitteessa mainittiin, että kaupungissa on noin 20 % laitoksia, sairaaloita, sairaskoteja ym., jotka hoitavat omat puisto- ja puutarha-alueensa itse. Tätä tarkoitusta varten hankitaan kalliita ruohonleikkuu ym. välineitä, jotka kuitenkin hoidettavien alueiden pienuuden tähden seisovat suurimman osan vuotta käyttämättöminä. Kun puisto-osastolla on näihin tehtäviin koulutettua henkilökuntaa sekä tarvittavaa kalustoa käytettävänä, olisi mainitut työt siirrettävä sen hoidettaviksi. Samalla olisi vähennettävä eri laitosten määrärahoista niiden ulko- ja puutarha-alueiden hoitoon varattu osuus. Yleisten töiden lautakunta ilmoitti, että ennen nykyisen hallintokuntajärjestelmän voimaan tuloa, eli v:een 1961 huolehti rakennusviraston puisto-osasto kaupungin kaikkien laitosten istutusten hoidosta ja kunnossapidosta osaston talousarviossa olevalla määrärahalla. Mainitusta vuodesta lähtien on osasto hoitanut samat työt laskutustyönä, mikäli työt on tilattu siltä. Eräät hallintokunnat eivät kuitenkaan ole pitäneet tätä järjestelyä taloudellisesti parhaana, vaan ovat hoidattaneet alueensa omalla henkilökunnallaan. Näissä tapauksissa puisto-osasto on pyydettyä suorittanut erityistä ammattitaitoa vaativat työt. Useilla laitoksilla onkin sellaista henkilökuntaa, jonka tehokkaaseen työllistämiseen em. työt yhtenä osana sopivat. Laitosten hankkimien puistokoneiden pääomakustannukset ovat vähäisiä verrattuna työvoimakuluihin. Ruohonleikkukoneen tehokkuudesta riippuen ovat sen pääomakustannukset vain 2–10 %

nurmikon hoidon kokonaiskustannuksista, jos konetta käytetään esim. 1 000 tuntia vuodessa. Lautakunta ei pitänyt tarkoituksenmukaisena toteuttaa aloitteentekijäin esitystä. Mikäli laskelmat kuitenkin puoltavat kaupungin laitosten ulko- ja puutarha-alueiden ottamista osaston hoitoon, osasto on valmis tilauksesta ottamaan ne tehtäväkseen. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (13.5. 360 §).

Aleksis Kiven kadun puistikon kunnostamisesta olivat vt Hyvönen ym. tehneet 15.4. aloitteen, missä huomautettiin, että Itäisen moottoritien jatkeena oleva Junatie ja Aleksis Kiven katu ovat muuttuneet erittäin tärkeiksi liikenneväyliksi kaupungin halki johtavassa liikenteessä. Reittiä käyttävät kaupunkilaisten lisäksi varsinkin kesäisin monet kotimaiset ja ulkomaiset matkailijat. Ainoan viheralueen seudulla muodostaa Aleksis Kiven kadun keskellä oleva puistikko lehmusriveineen, mutta alue on usean vuoden ajan ollut täysin hoitamaton ja ilman istutuksia. Tämän vuoksi olisi puistikko heti kevään aikana kunnostettava ja sen jatkuvasta kunnossapidosta huolehdittava. Yleisten töiden lautakunnan ilmoituksen mukaan Aleksis Kiven kadun keskellä oleva istutuskaista käsittää kaksi 2.5 m:n levyistä multakaistaa, joiden välissä on saman levyinen hiekkakäytävä. Junatien liikenteelle avaamisen jälkeen on multakaistoja ollut kasvaneen liikenteen takia mahdoton pitää kunnossa, sillä autojen pyörät rikkovat niiden reunat. Keskialuetta on myös käytetty autojen paikoitusalueena, kunnes se suojattiin lanka-aidalla. Tästäkään ei kuitenkaan ollut apua, koska esim. lumiaurat vääntävät suojalankojen kannatintolpat. Katurakennusosaston v:n 1970 työohjelmaan kuuluukin reunakivien laskeminen Aleksis Kiven kadun istutuskaistojen reunaan. Tämän jälkeen puisto-osasto voi hoitaa nurmikaistat tyydyttävään kuntoon. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (15.4. 302 §, 27.5. 397 §).

Leikkipaikat. Kontulan korttelin n:o 47019 tontin n:o 7 kunnostamisesta pienten lasten leikkipaikaksi tekivät vt Melin ym. aloitteen 29.4. Siinä mainittiin mm., että ilmeisesti sosiaalista toimintaa varten varattua tonttia n:o 7 (Kaarenjalka) Keinutien–Kiikun varrella on jo n. viiden vuoden ajan käytetty pikkulasten leikkipaikkana kaupungin hyväksymän puistotädin johdolla. Aluetta ei kuitenkaan ole kunnostettu leikkipaikaksi. Kun Kontulasta puuttui leikkipaikka sekä pieniä että suurempia lapsia varten, olisi yleisten leikkipaikkojen kunnostamisella kiire. Kaupunkisuunnittelulautakunta ilmoitti, että Kontulan aluetta koskevien asemakaavamääräysten mukaan kerrostaloalueiden pihamaiden järjestely on suoritettava yhtenäisen suunnitelman mukaisesti. Pienten lasten yksinkertaiset leikkipaikat voidaan järjestää kullekin talolle varatulle tontille. Lisäksi asemakaavaan on merkitty leikki- ja pallokenttiä varten varattuja alueita puistoalueille jalankulkutunnelien tuntumaan. Tontti n:o 7 oli alun perin suunniteltu lastentarhatontiksi. Sitä voitaisiin toistaiseksi käyttää leikki-alueena. Kontulan leikkipuisto sijaitsee Kiik-

ku-nimisen puistotien eteläpuolella ko. tontin n:o 7 vieressä. Tässä leikkipuistossa on valvottua leikkitoimintaa ja runsaasti leikkivälineitä. Kertomusvuoden syksyn aikana oli tarkoitus rakentaa sinne lisäksi kahluuallas. Puiston pienenä takia ei puistotätitoimintaa voida sinne järjestää. Aloitteessa mainittujen varusteiden hankkimista puistotädin valvomien lasten käyttöön lautakunta ei pitänyt tarpeellisenä, koska vieressä oli täysin varustettu leikkipuisto, mutta tontin kunnostaminen voitaisiin suorittaa. Kaupunginhallitus ilmoitti, että Kiikun alueen lasten päivähoitolaitos oli rakennettu korttelin n:o 47018 tontille n:o 7. Tämän vuoksi aloitteessa mainitun tontin käyttäminen lastentarhatarkoituksiin ei enää ollut tarpeen. Koska tonttia kuitenkin voidaan vastaisuudessa tarvita yleisen rakennuksen rakentamiseen, ei toistaiseksi ollut tarkoituksenmukaista liittää sitä vieressä olevaan I luokan leikkipuistoon. Yleisten töiden lautakunnalle oli annettu kehoitus suorittaa tontin yleispiirteiset tasotus- ym. työt. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (16.9. 677 §).

7. Kiinteistöjä koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Viranhaltijat. Kiinteistöviraston jäljempänä mainittujen dipl.insinöörien kanssa päätettiin tehdä uusi palkkaussopimus, niin että heille maksetaan seuraavat palkat: 19.5. kaupunkimittausosaston 28. pl:n insinöörin virkaan valittu Kalervo Viljanen 2 968 mk/kk, 18.8. osaston 30. pl:n piiri-insinöörin virkaan valittu Paavo Suninen 3 190 mk/kk ja 8.9. osaston 26. pl:n virkaan valittu Matti Soiniemi 2 754 mk/kk kaikki virkaan astumisesta lukien (30.9. 692 §, 11.11. 825, 827 §) sekä piiri-ins. Tauno Talvio 3 299 mk/kk 1.10.1970 alkaen (11.11. 826 §).

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat asiat

Asunto Oy Hämeen hakan eräiden osakkeiden ostaminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen ylittämään kertomusvuoden talousarvioon merkittyä ao. määrärahaa enintään 523 132 mk:lla talossa Hämeentie 10–Kolmas linja 1 sijaitsevien huoneilojen hallintaan oikeuttavien Asunto Oy Hämeen hakan osakkeiden n:o 3521–3715, 3738–4147 ja 4495–4550 kauppahinnan ja kaupasta menevän leimaveron maksamista varten. Tilat oli tarkoitettu käytettäväksi